

17.6-15 $M/M/1 \quad \lambda = 15, \mu = 20, \rho = \frac{15}{20} = \frac{3}{4}$

Έστω N ο αριθμός πελατών στο σύστημα σε σταθερή κατάσταση. Γνωρίζουμε ότι $P(N=0) = 1-\rho, P(N>0) = \rho$.

Επομένως ένας πελάτης που φτάνει στο σύστημα θα χρειαστεί να περιμένει με πιθανότητα $1-\rho$.

Η αναμενόμενη τιμή της βλάβης που θα πληρώσει είναι $1 \cdot P(N>0) + 1.2 \cdot P(N=0) =$
 $= \rho + 1.2(1-\rho) = 1.2 - 0.2\rho = 1.2 - 0.2 \cdot \frac{3}{4} = 1.05$

17.6-19 Σε ένα σύστημα $M/M/2$ η ουρά είναι άβυσσος κατάστασης $0, 1, 2$.

Συγκεκριμένα στην κατάσταση 0 ο ρυθμός εφοδου είναι 0 , στην κατάσταση 1 είναι μ ε' στην κατάσταση $2, 2\mu$. Οι πιθανότητες των καταστάσεων $0, 1, 2$ είναι

$$\pi_0 = \frac{1}{1 + \frac{\lambda}{\mu} + \left(\frac{\lambda}{\mu}\right)^2 \frac{1}{1 - \frac{\lambda}{2\mu}}} = \frac{1}{1 + \frac{4}{3} + \frac{16}{9} \frac{1}{1 - \frac{4}{6}}}$$

$$= \frac{1}{1 + \frac{4}{3} + \frac{16}{9} \cdot 3} = \frac{3}{23}$$

$$\pi_1 = \pi_0 \cdot \frac{\lambda}{\mu} = \frac{3}{23} \cdot \frac{4}{3} = \frac{4}{23}$$

$$\pi_2 = \pi_0 \cdot \left(\frac{\lambda}{\mu}\right)^2 \cdot \frac{1}{2} = \frac{3}{23} \cdot \frac{16}{9} \cdot \frac{1}{2} = \frac{8}{69}$$

Το ποσοστό του χρόνου που το σύστημα βρίσκεται στις καταστάσεις 0, 1, 2 είναι $\pi_0 + \pi_1 + \pi_2$.

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει ουρά, δηλ. ότι βρίσκεται σε μια από τις 0, 1, 2, η πιθαν. να βρίσκεται ότι 0 είναι $\frac{\pi_0}{\pi_0 + \pi_1 + \pi_2}$, στην 1: $\frac{\pi_1}{\pi_0 + \pi_1 + \pi_2}$ κ'

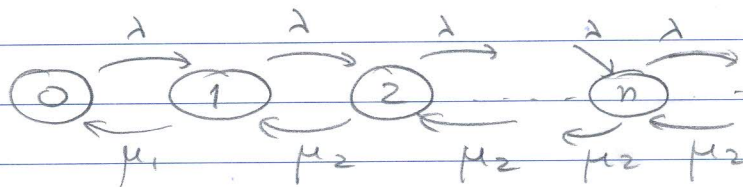
στην 2: $\frac{\pi_2}{\pi_0 + \pi_1 + \pi_2}$

Συνδυάζοντας τα παραπάνω ο μέσος ρυθμός εφόδου δεδομένου ότι δεν υπάρχουν λεγιάτες στην ουρά

είναι ίσος με $0 \cdot \frac{\pi_0}{\pi_0 + \pi_1 + \pi_2} + \mu \frac{\pi_1}{\pi_0 + \pi_1 + \pi_2} + \frac{2\mu}{\pi_0 + \pi_1 + \pi_2}$

17.6-24

(a)

(b)

$$\pi_0 \lambda = \pi_1 \mu_1$$

$$\pi_1 \lambda = \pi_2 \mu_2$$

$$\pi_2 \lambda = \pi_3 \mu_2$$

⋮

$$\pi_n \lambda = \pi_{n+1} \mu_2$$

© Πρώτα θα λύσουμε τις εξισώσεις αναλυτικά

$$\text{Έστω } \rho = \lambda/\mu_2$$

$$\pi_1 = \pi_0 \cdot \frac{\lambda}{\mu_1}$$

$$\rho_1 = \lambda/\mu_1$$

$$\pi_2 = \pi_1 \cdot \rho$$

$$\pi_3 = \pi_2 \rho = \pi_1 \rho^2$$

$$\vdots$$
$$\pi_n = \pi_1 \cdot \rho^{n-1}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} \pi_n = \pi_0 + \sum_{n=1}^{\infty} \pi_1 \rho^{n-1} = \pi_0 + \pi_1 \sum_{n=1}^{\infty} \rho^{n-1} =$$

$$= \pi_0 + \pi_1 \frac{1}{1-\rho} = \pi_0 + \pi_0 \cdot \frac{\lambda}{\mu_1} \cdot \frac{1}{1-\rho} =$$

$$= \pi_0 \cdot \left[1 + \frac{\rho_1}{1-\rho} \right] = 1 \Rightarrow \pi_0 = \frac{1-\rho}{1-\rho+\rho_1}$$

$$\pi_1 = \rho_1 \frac{1-\rho}{1-\rho+\rho_1}, \quad \pi_n = \frac{\rho_1(1-\rho)}{1-\rho+\rho_1} \rho^n, \quad n=1, 2, \dots$$

Αν δε μπορούσατε να λύσετε τις εξισώσεις αναλυτικά (πράγμα που όπως είναι αδύνατο σε πολλά προβλήματα) θα μπορούσαμε προσεγγιστικά να υποθέσουμε ότι από κάποιο n_0 και πάνω ισχύει $\pi_n \approx 0$, οπότε έχουμε ένα γραμμικό σύστημα με πεπερασμένο αριθμό εξισώσεων και αρχώσεων.

(d) $L = \sum_{n=0}^{\infty} n \pi_n, \quad L_q = \sum_{n=1}^{\infty} (n-1) \pi_n, \quad W = \frac{L}{\lambda}, \quad W_q = \frac{L_q}{\lambda}$

17.6-28 Το σύστημα είναι $M/M/2/3$ με $\lambda=15$, $\mu=15$.

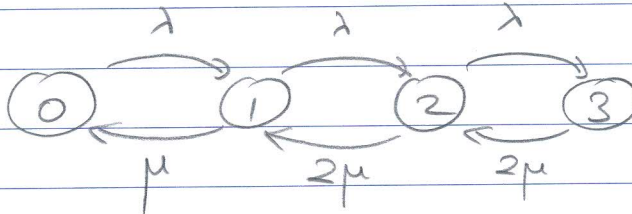
$$\rho = \frac{\lambda}{2\mu} = \frac{1}{2}, \quad r = \frac{\lambda}{\mu} = 1$$

a

Από τους τύπους των σταθίμων κατανομής για το σύστημα $M/M/s/K$ παίρνουμε:

$$\pi_0 = \left(1 + r + \frac{r^2}{2} + \frac{r^2}{2} \cdot \rho \right)^{-1} = \frac{1}{2 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4}} = \frac{4}{11}$$

$$\pi_1 = r \cdot \pi_0 = \frac{4}{11}, \quad \pi_2 = \frac{r^2}{2} \pi_0 = \frac{2}{11}, \quad \pi_3 = \frac{r^3}{2! \cdot 2} \pi_0 = \frac{1}{11}$$

b (i) $\pi_0 + \pi_1 = \frac{8}{11}$

(ii) $\pi_2 = \frac{2}{11}$

(iii) $\pi_3 = \frac{1}{11}$

17.7-4

$$L_q = \frac{\lambda \sigma^2 + \rho^2}{2(1-\rho)}, \quad L = \rho + L_q$$

$$\lambda = 30/\text{hr}$$

(a) $\rho \sim \text{Exp}(\mu)$ $\mu = \frac{1}{75 \text{ sec}} = \frac{75}{3600} \text{ hr} \Rightarrow$

$$\Rightarrow \mu = \frac{3600}{75} = 48$$

$$\Rightarrow \rho = \frac{\lambda}{\mu} = 0,625, \quad \sigma^2 = \left(\frac{1}{\mu}\right)^2 = \left(\frac{75}{3600}\right)^2 = \left(\frac{1}{48}\right)^2$$

$$\Rightarrow L_q = \frac{30^2 \cdot \left(\frac{1}{48}\right)^2 + \left(\frac{30}{48}\right)^2}{2\left(1 - \frac{30}{48}\right)} = \frac{\frac{30^2}{48^2}}{\frac{18}{48}} = 1,042$$

$$L = L_q + \rho = 1,042 + 0,625 = 1,67$$

$$W = \frac{L}{\lambda} = 0,056 \text{ hr} = 3,33 \text{ min}$$

$$W_q = \frac{L_q}{\lambda} = 0,035 \text{ hr} = 2,09 \text{ min.}$$

(b) $\rho \sim S = 75 \text{ sec} \Rightarrow \mu = 48, \quad \sigma^2 = 0$

TOTE $L_q = \frac{\rho^2}{2(1-\rho)} = \frac{\frac{30^2}{48^2}}{2 \cdot \frac{18}{48}} = 0,521$

$$L = L_q + \rho = 1,146$$

$$W = \frac{L}{\lambda} = 0,038 \text{ hr} = 2,29 \text{ min}$$

$$W_q = \frac{L_q}{\lambda} = 0,017 \text{ hr} = 1,04 \text{ min}$$

$$\textcircled{c} \quad \frac{L_q^{(b)}}{L_q^{(a)}} = \frac{0,521}{1,042} = \frac{1}{2}$$

δηλ. ο αναμ. αριθμός ατόμων στην ουρά είναι στο μισό όταν μηδενιστεί η διασπορά του S .

$\textcircled{d}$ Αν υποθέσουμε ότι ο χρόνος S παραμένει εκθετική αρχαία μεταβλητή με διαφορετική τιμή του μ , τότε τόσο το $E(S)$ όσο και το $\text{Var}(S) = \sigma^2$ εξαρτώνται από το μ , συγκεκριμένα αν $E(S) = \theta$, τότε $\sigma^2 = \theta^2$ και $\rho = \lambda E(S) = \lambda \theta$.

Σ' αυτή την περίπτωση το L_q ως συνάρτηση του θ είναι:

$$L_q(\theta) = \frac{\lambda^2 \theta^2 + \lambda^2 \theta^2}{2(1-\lambda\theta)} = \frac{\lambda^2 \theta^2}{1-\lambda\theta}$$

Για $\theta = \theta_0 = 75 \text{ sec}$ βρίσκουμε $L_q = L_{q0} = 1,042$

Για να πετύχουμε $L_q = \frac{1}{2} L_{q0}$ όπως στο θ, αλλά τώρα με εκθετική κατανομή του S , θα πρέπει

$$\frac{\lambda^2 \theta^2}{1-\lambda\theta} = \frac{1}{2} \frac{\lambda^2 \theta_0^2}{1-\lambda\theta_0} = \frac{1}{2} L_{q0} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 2\lambda^2 \theta^2 = L_{q0} (1-\lambda\theta) = 2\lambda^2 \theta_0^2 + \lambda L_{q0} \theta - L_{q0} = 0$$

Λύνοντας ως προς θ βρίσκουμε

$$\theta = \frac{-\lambda L_{q0} \pm \sqrt{\lambda^2 L_{q0}^2 + 8\lambda^2 L_{q0}}}{4\lambda^2} =$$

$$= \frac{-\lambda L_{q0} \pm \lambda \sqrt{L_{q0}^2 + 8L_{q0}}}{4\lambda^2}$$

Η αρνητική ρίζα απορρίπτεται και παίρνουμε

$$\theta = \frac{-L_{q0} + \sqrt{L_{q0}^2 + 8L_{q0}}}{4\lambda}$$

Για $\lambda = 30$, $L_{q0} = 1,042$ προκύπτει $\theta = 0,017$ hrs

$$= 1,01 \text{ min} = 60,8 \text{ sec.}$$

Αυτό σημαίνει ότι για να επιτευχθεί η μείωση του L_q στο επίπεδο που αντιστοιχεί στην αυτόματη μηχανή, ο μέσος χρόνος παραμονής του καφέ με το χέρι θα πρέπει να μειωθεί από 75 σε 60,8 sec.

17.7-6

Κάτω από την υπάρχουσα πολιτική το σύστημα είναι $M/M/1$ με $\lambda = 1/\text{day}$, $\mu = 2/\text{day}$, $\rho = 1/2$

$$L = \frac{\rho}{1-\rho} = 1, \quad W = \frac{L}{\lambda} = 1, \quad \text{\textit{\textdelta}}\text{ηλαδή}$$

κατά μέσο όρο βρίσκεται ένα ασπανάρι για συντήρηση στο σταθμό, ενώ ο μέσος χρόνος παραμονής εκτός πτυχούς ενός ασπανάριου που έρχεται για συντήρηση είναι 1 μέρα.

Αν υιοθετηθεί η προτεινόμενη πολιτική το σύστημα θα είναι $M/G/1$, με $\lambda_1 = 1/4$, και service time $S = T_1 + T_2 + T_3 + T_4 \sim \text{Gamma}(4, \mu)$

$$\text{\textit{\textdelta}}\text{ηλαδή } E(S) = \frac{4}{\mu} = 2, \quad \sigma_1^2 = \frac{4}{\mu^2} = 1$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\mu_1} = 2 \Rightarrow \mu_1 = \frac{1}{2} \Rightarrow \rho_1 = \frac{\lambda_1}{\mu_1} = \frac{1/4}{1/2} = \frac{1}{2}$$

$$L_q = \frac{\lambda_1^2 \sigma_1^2 + \rho_1^2}{2(1-\rho_1)} = \frac{\frac{1}{16} \cdot 1 + \frac{1}{4}}{2 \cdot \frac{1}{2}} = \frac{5}{16}$$

$$L_1 = L_q + \rho_1 = \frac{5}{16} + \frac{1}{2} = \frac{13}{16}, \quad W_1 = \frac{L_1}{\lambda_1} = \frac{\frac{13}{16}}{\frac{1}{4}} = \frac{52}{16} = \frac{13}{4}$$

a,b	M/M/1	M/G/1
L	1	5/16
W	1	13/4

© Η σύγκριση είναι πιο σωστό να γίνει ως προς το L , γιατί αυτό το κριτήριο παίρνει υπόψη και πόσο συχνά έρχονται αεροπλάνα για επισκευή και πόσο παραμένουν εκτός πτήσης, ενώ το κριτήριο του W δα παίρνει υπόψη ότι ένα αεροπλάνο μπορεί μεν να καθυστερήσει περισσότερο αλλά έρχεται λιγότερο συχνά για επισκευή.

17.7-12

Σύστημα M/G/1, $\lambda = 1/\text{hr}$

$$S \sim \begin{cases} \text{Exp}(2) & \mu = 0.9 \\ \text{Exp}(1/5) & \mu = 0.1 \end{cases}$$

Για $T \sim \text{Exp}(\mu)$
 χαρακτηρίζεται ότι
 $E(T) = 1/\mu$, $E(T^2) = \frac{2}{\mu^2}$,
 $\text{Var}(T) = \frac{1}{\mu^2}$

$$E(S) = \frac{1}{2} \cdot 0.9 + 5 \cdot 0.1 = 0.95 \text{ days}$$

$$E(S^2) = 2 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^2 \cdot 0.9 + 2 \cdot 5^2 \cdot 0.1 = 5.45$$

$$\text{Var}(S) = \sigma^2 = E(S^2) - [E(S)]^2 = 5.45 - 0.95^2 = 4.55$$

$$\rho = \frac{\lambda}{E(S)} = \frac{1}{0.95} = 1.0526 \Rightarrow \rho = \frac{\lambda}{\mu} = 1 \cdot 0.95 = 0.95$$

$$L_q = \frac{\lambda^2 \sigma^2 + \rho^2}{2(1-\rho)} = 54.53$$

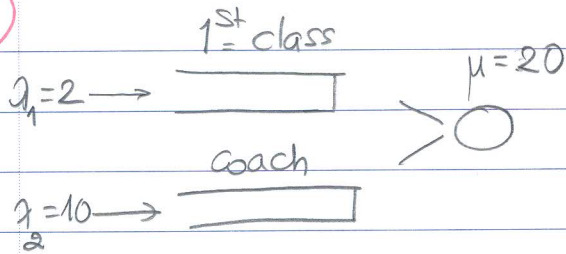
$$L = L_q + \rho = 55.48$$

$$W = \frac{L}{\lambda} = 55.48$$

$$W_q = \frac{L_q}{\lambda} = 54.53$$

$$\pi_0 = 1 - \rho = 0.05$$

17.8-1

non-preemptive priority

$$\lambda_1 = 2, \lambda_2 = 10, \mu = 20, s = 1$$

$$(b) A = \frac{\mu - \lambda}{r} \cdot 1 + \mu = \frac{\mu - \lambda}{\frac{\lambda}{\mu}} \neq \mu = \mu \frac{\mu - \lambda}{\lambda} + \mu = \frac{\mu^2}{\lambda}$$

$$B_0 = 1, B_1 = 1 - \frac{\lambda_1}{\mu}, B_2 = 1 - \frac{\lambda_1 + \lambda_2}{\mu}$$

Αντικαθιστώντας τις τιμές $\lambda_1, \lambda_2, \mu$ βρίσκουμε:

$$\lambda_1 + \lambda_2 = 12 < \mu = 20 \Rightarrow \text{ευσταθία}$$

$$A = \frac{20^2}{12} = 33,33, B_0 = 1, B_1 = 0,9, B_2 = 0,4$$

$$\text{άρα, } W_1 = \frac{1}{AB_0B_1} + \frac{1}{\mu} = 0,083 \text{ hr} = 5 \text{ min}$$

$$W_2 = \frac{1}{AB_1B_2} + \frac{1}{\mu} = 0,133 \text{ hr} = 8 \text{ min.}$$

$$W_1^q = W_1 - \frac{1}{\mu} = 2 \text{ min}, W_2^q = W_2 - \frac{1}{\mu} = 5 \text{ min.}$$

$$L_1 = \lambda_1 W_1 = 2 \cdot 0,083 = 0,166, L_{q1} = \lambda_1 W_1^q = 0,067$$

$$L_2 = \lambda_2 W_2 = 10 \cdot 0,133 = 1,33, L_{q2} = \lambda_2 W_2^q = 0,833$$

$$(c) \frac{W_{q1}}{W_{q2}} = \frac{2}{5} = 40\%$$

$$(d) \text{Συνολικός ρυθμός εισόδου} = \lambda = 12 \\ \mu = 20$$

$$\Rightarrow \rho = \frac{12}{20} = \frac{6}{10}, \quad \Rightarrow \pi_0 = 1 - \rho = 0,4$$

δηλ. ο server είναι idle στο 40% του χρόνου

Επομένως σε 12 εργασιμής ώρες το γκισέ θα είναι άεργο κατά μέσο όρο τις $0,4 \cdot 12 = 4,8$ ώρες και απασχολημένο τις 7,2 ώρες

17.9-4 (a) Λύνουμε πρώτα τις εξισώσεις για τα λ_j :

$$\lambda_1 = a_1 + p_{11}\lambda_1 + p_{21}\lambda_2 + p_{31}\lambda_3 \Rightarrow \lambda_1 = 10 + 0,3\lambda_2 + 0,4\lambda_3$$

$$\lambda_2 = 15 + 0,5\lambda_1 + 0,5\lambda_3$$

$$\lambda_3 = 3 + 0,3\lambda_1 + 0,2\lambda_2$$

Λύνοντας το σύστημα βρίσκουμε: $\lambda_1 = 30, \lambda_2 = 40, \lambda_3 = 20$

(b) System 1: M/M/1 $\lambda_1 = 30, \mu_1 = 40, \rho_1 = \frac{3}{4}$

$$\pi_n^1 = (1 - \rho_1) \rho_1^n = \frac{1}{4} \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^n, \quad n = 0, 1, 2, \dots$$

System 2: M/M/1, $\lambda_2 = 40, \mu_2 = 50, \rho_2 = \frac{4}{5}$

$$\pi_n^2 = \frac{1}{5} \left(\frac{4}{5}\right)^n, \quad n=0,1,\dots$$

System 3 M/M/1, $\lambda_3 = 20$, $\mu_3 = 30$, $\rho_3 = \frac{2}{3}$

$$\pi_n^3 = \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^n, \quad n=0,1,2,\dots$$

$$(c) P(N_1=0, N_2=0, N_3=0) = \pi_0^1 \pi_0^2 \pi_0^3 =$$

$$= \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{3} = \frac{1}{60} = 1,67\%$$

$$(d) L_1 = \frac{\rho_1}{1-\rho_1} = 3, \quad L_2 = \frac{\rho_2}{1-\rho_2} = 4, \quad L_3 = \frac{\rho_3}{1-\rho_3} = 2$$

$$L = L_1 + L_2 + L_3 = 9$$

$$W = \frac{L}{\alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3} = \frac{9}{8} = 1,125$$